

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis

Marca, Pierre de

Parisiis, 1681

Capvt X. De Concilio Carthaginensi sexto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14704

gravissima pœna, nempe anathematis post mortem. de qua tantopere disceptatum fuit in Quinta synodo. Additur quoque, quod huic pœnæ est consecrarium, ne nomen ejus inter Dei sacerdotes recitetur; scilicet in sacrificio, quando ex dyptichis sive libellis Ecclesiæ cujusque nomina defunctorum Episcoporum recitata, Deo commendabantur, ut patet ex actis Quintæ synodi. Vnde discimus hanc quoque consuetudinem in Ecclesia Africana perinde ac in ceteris universi orbis Christiani invaluisse.

XIV. Canones reliqui hujus Concilii quinti cum Dionysio conveniunt, adeo ut operam nostram non desiderent, præcipuè cum Notas in universos canones non edamus.

C A P V T X.

De Concilio Carthagenensi sexto.

I. **O**RDO veteris collectionis nos ducit ad Concilium Carthagenense sextum: quod aliud est apud Isidorum, aliud apud veterem collectorem. In illo quippe perturbata Conciliorum serie octavum seu Milevitanum dicitur; quod in collectione antiqua rectissimè sextum nuncupatur, depulsis ex eo gradu

sexto vulgato & septimo, quæ in veteri septimum & octavum vocantur. Sanè cum in eo quod dicitur sextum recitata fuerint priora Concilia, necesse est ut ea de quibus statim agemus, inserta fuerint illius Concilii actis, & numero sicut tempore Concilium sextum vulgò dictum anteverterint. Nos tamen recepta numerandi consuetudine usi perpetuò sextum Carthaginense vocamus quod eo nomine huc usque designatum fuit juxta collectionem Isidori depravatam in illis numeris; qui tamen hujus mutationis causam sibi visus est aliquam habere ex eo quòd synodum Milevitanam à Carthaginensibus secernebat.

II. Quod ad rem attinet, in collectione Dionysii exhibetur synodus Milevitanæ prima celebrata Arcadio & Honorio Augg. v. Conf. sexto Kalendas Septembris, id est, anno quadringentesimo secundo, in civitate Milevitana, confidente Aurelio Carthaginensi Episcopo in *Concilio universali*, ut habent acta. Differt hæc synodus ab altera ejusdem nominis, quæ habita fuit contra Pelagium Honorio VII. & Palladio Conf. anno cccxvi. sub Silvano Primate Numidiæ ab Episcopis ejus provinciæ; cujus epistola synodica extat inter epistolas sancti Au-

Augustin.
epist. 92.

gustini. Existimabat Baronius duo isthæc Milevitana Concilia in unum compacta à collectoribus, & canones de gratia in secundo editos, transcriptos esse in primum, & ceteris canonibus editis in primo adjunctos. Quod tamen dici non debet, cùm nullos canones de gratia ediderit secundum Milevitanum, licet Pelagij hæresim Episcopi proscripserint, contenti datis ad Innocentium literis, quæ extant apud Augustinum, sententiam suam significasse.

III. Fatendum est quidem in collectione veteri canones quosdam desumptos ex synodo Milevitana prima, compactos fuisse in unum corpus cum aliis canonibus depromptis ex duobus Conciliis Carthagenensibus celebratis anno quadringentesimo septimo & anno quadringentesimo decimo octavo. Quare huic compilationi sequens titulus præfigitur in veteri. *Concilium sextum Carthagenis Africae, & in Milevitana civitate habitum.* Quibus verbis satis significatur hoc corpus è variis Conciliis esse confarcinatum. Enimverò licet Milevitanum tempore sit potius, quoniam tamen Carthagenis nomen dignitate præcellit, & plures canones petiti sunt è duobus Conciliis Carthagenensibus, huic Carthagenensis nomen inditum est à veteri collectore, tum etiam ne pertur-

baretur ordo numerandi hæc Concilia sub nomine Carthaginensium, quamvis non taceatur in titulo nomen Milevitani.

IV. Ceterum quoniam ratio fidei ceteris articulis præfulgere debet, vetus collector Concilium istud auspicatus est ab octo canonibus de gratia Dei editis adversus Pelagium, quos ex universali Concilio Carthaginensi celebrato anno quadringentesimo decimo octavo, cujus acta sunt apud Dionysium, transcripsit, & in capite ceterorum canonum posuit. Sanè partem præfationis Milevitano primo præfixæ usurpavit; & ut materias connecteret, de suo hæc ultima verba addidit aut ex præfatione Carthaginensi illi præfixa, qua caremus: *Ideoque pariter quedam de causis fidei, unde nunc questio Pelagianorum imminet, in hoc cœtu sanctissimo primitus tractentur, deinde subsequantur & aliqua que disciplinæ ecclesiasticæ necessaria existunt.*

V. Præterea ut Carthaginensibus Conciliis potiolem locum daret, post octo canones de gratia subjunxit canones petitos ex altero Carthaginensi anni ccccvii. quorum primus est apud Dionysium, de Concilio universali Africæ, ne fiat quotannis, sed quando exegerit causa communis; qui est in hoc nostro notus. Deprompti sunt ex eodem Concilio

anni ccccvii. canones x. xi. xii. & xvi. qui proprius est Africae apud Dionysium. *Placuit praeterea ut executores in omnibus desideriis quae habet Ecclesia quinque postulentur, qui in diversis provinciis impertiantur.* Agit de publicis executoribus postulandis à Principe, qui rebus Ecclesiae immineant. Vetus autem, non designato numero, sic generaliter expressit: *Placuit praeterea ut executores in omnibus justis desideriis impertiantur.* addita quoque per modestiam voce *justis*, quae patribus Africae exciderat.

Decimus septimus indidem quoque est desumptus, quo cavetur ne dimissus vel dimissa, etiam ob adulterium, alteri conjugantur. Qua definitione tandem sopita est antiqua illa quaestio in Arelatensi primo & apud Graecos indecisa.

Decimus octavus est haustus ex eodem Carthaginensi, verbis quae in authentico sunt Africae propria ad constitutionem generalem accommodatis. *Quicumque non communicans in Africa, in transmarinis ad communionem obrepserit, jacturam clericatus accipiat.* Ita Dionysius. Vetus autem sic habet. *Quicumque non communicans in provincia propria, & in aliis provinciis vel transmarinis partibus ad communicandum obrepserit, jacturam communionis vel clericatus accipiat.*

Petita quoque sunt ab eodem Concilio capitula XIX. & XX. ubi constituitur ne quis pergat in comitatum Principis sine formata, verbis accommodatis in veteri ad usum communem, quæ in authentico de formata missa ad Romanam Episcopum loquuntur. Omissa verò sunt alia illius Concilii capita à collectore veteri, quoniam propria erant Africae.

VI. Ex Milevitano Concilio desumpta sunt capitula XIII. XIV. XV. quæ agunt de Episcoporum ordine inter se, de literis dandis ab ordinatoribus cum die & Consule, & ne quis ad aliam Ecclesiam trahatur quicumque in sua vel semel legerit. Reliqua capita, de archivo Numidiae, de Quodvultdeo & Maximiano, ideo sunt ommissa à veteri quia sunt specialia negotia Africae.

VII. Ex Concilio Carthaginensi anni ccccxviii. petiti sunt canones XXI. XXII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. Reliquos omisit vetus, quia de Donatistis Episcopis conversis & de partitione dioceseon inter eos & catholicos Episcopos cum agant, ad Africam solam pertinent. Sanè canon vigesimus tertius, qui est de converso ab hæresi ad unitatem catholicam & susceptam apud hæreticos pœnitentiam gerente, ut arbitrio Episcopi catholici

tempus pœnitentiæ vel reconciliationis ei decernatur, nescio quam ob causam omis- sus sit à Dionysio; quem tamen vetus exhibet, & series rerum docet ad hoc Conci- lium pertinere, ubi de conversione Do- natistarum copiosè tractatur. Ex Ferran- do, qui meminit hujus canonis, colligitur in authentico actum de Donatista con- verso, licèt vetus ad omnes hæreticos ge- neraliter definitionem more suo transtu- lerit. Ferrandus num. l. *Vt Episcopi judi- cio Donatistæ, qui apud suos acta pœnitentiæ convertitur, tempus pœnitentiæ vel reconcilia- tionis decernatur. Concilium Carthagin. tit. ii.*

Ceterùm acta Conciliorum habitorum annis cccciij. cccciij. & ccccv. quæ de conveniendis Donatistis agunt & de legationibus ad Principes, prudenter vetus collector dissimulavit, quoniam suo instituto non serviebant.

CAPVT XI.

De reliquis Conciliis Africanis.

I. **A**GMEN Conciliorum Carthagi- nensium claudet illud quod vo- cant septimum, cùm de sexto & octavo superiùs egerimus. De septimo contro- vertitur an sit idem Concilium cum sexto.